

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja trikrat na teden, vtorek, četrtek in soboto, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele ali v Mariboru s pošiljanjem na dom, za celo leto 10 gold., za pol leta 5 gold., za četrt leta 2 gold. 60 kr. Za tuje dežele za celo leto 12 gold., za pol leta 6 gold., za četrt leta 3 gold. 25 kr. a. v. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petitive vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska. 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampelj za 30 kr. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Mariboru, v koroški ulici hišn. št. 220.

Opravištvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v tiskarnici: F. Skaza in dr., v koroški ulici hišn. št. 229

Revolucija na Českem.

Ni je še, revolucije na Českem, da-si bi ne bila nenaravna, — a viditi je, da bi jo Nemci, ki so zdaj na krmilu, jako radi doživeli in sicer zdaj precej, na pr. pri volitvah velikih posestnikov. V Pragi se delajo od vladne strani velike vojske priprave za „potlačenje revolucije“, katero nosovi c. k. spiceljnov slutijo. Po železnicah se privaža strelivo, po ulicah hodijo patrole, in nove vojne čete nemških vojakov se vsak dan pričakujejo, da bi praško posadko utrdile in pomnožile. Tudi ima general Koller menda že svoj skrivni plan.

Videti je iz teh priprav, da ima vlada slabo vest, da zna, ka vsled velike krivice, ki se čes-kemu narodu godi, vsled krutega pritiska, ki ima namen ljudskemu mnenju drug izraz dati kakor je, — bi čes-kemu narodu, kateri se tako potiska s pota zakona in prava, zares potrpljenja zmanjkalo in bi si iskal pravice krutim pōtem surove sile — krvavim uporom.

A na drugi strani si vsak krivičnik, ki ima oblast in moč v rokah, malo narejene revolucije želi, sosebno če je pripravljen pobiti jo. Ako ne pride sama, jo naredi, kakor je to delal Napoleon III., kakor bi bili magjaroni na Hrvatskem radi upor imeli. Taki ljudje računijo, da bodo mogli potem svoje okrutnosti opravičiti, kazaje: glejte ta narod se ne sme s pravičnostjo in zakonom temuč samo z orožjem v pokornosti držati. Revolucija l. 1848 in 49 leta je bila avstrijskim absolutistom ljub povod, da so mogli vso svobodo zatreti — Ravno tako bi bila prenačljena revolucija češkega naroda absolutističnim nemškim ustavakom neizmerno ljuba, da bi uzrok dobili, z magjarskimi in nemškimi četami „temeljito“ po svoje Čeha trebiti in se njih opozicije iznebiti.

To Čehi izpoznavajo. In česki narod je preveč politično izobražen, da bi se dal zapeljati od provokacij vladnih. On bo ostal na pravem, na zakonitem potu in na tem zmagal. To mu tudi nasvetujejo „Narodni Listy“ in so preverjeni, da se Nemcem ne bode njih želja izpolnila, za to pišejo: „mi Čehi ostanemo mirni.“

Rusi in Poljaki.

Že smo imeli priliko na tem mestu za Slovanstvo in njegovo bodočnost veselo prikazen znanovat, da se barm začenja sprijateljevanje Poljakov z Rusi, kar je nasledek prusko-francoske vojne in velike prevage, katero je Slovanstvu sovražna Nemška po svoji siloviti zmagi dobila. Res so še, posebno med Poljaki mnogi, kateri nečejo o tacem pomirjenji ničesa slišati, isto tako tudi med Rusi, ki nehte upati, da bi se Poljaki poboljšati mogli. Ali tolažilno je, da se pomirilni glasi vedno množe in to celo med avstrijskimi Poljaki.

Tako priobčuje v krakovskem „Kraj“-i znani Poljak Jan Lesniewski razpravo o tem vprašanji, v kateri povsem priznava potrebo sprave. „Mi Poljaki — pravi — smo imeli o Ruski najčudnejše pojme, vsak „Moskal“ je bil v naših očeh divji kozak, a Ruska sama je bila to kar Sibirija; mimo tega smo verovali v neko rusko revolucijo in v starovercih smo videli svoje zaveznike. Ko bi te vere ne bilo med nami, ne bi bilo došlo do žalostnega upora l. 1863 in do vseh nesreč, ki so nas iz tega zadele.“

Ta poljski pisatelj je preverjen, da je poljski upor l. 1863 imel za Poljake ta poduk, da odslej ne bodo več upali v pomoč tuje diplomacije in v dosego poljske države v mejah od l. 1772. Dalje priznava, da se v masah ruskega naroda neprijaznost proti Poljakom miri. Za tega delj Poljaki od Rusov ne smejo več terjati nego ravnopravnost

in na tej podlogi je pomirjenje mogoče, če ne z znanjo rusko vlado, pa z ruskim narodom in s prihodnjo vlado.

„Prej ali ali kasneje, piše Lesniewski, pride do boja z življenjem nemškim in slovanskim. Tačas Rusiji ne bode vse eno, kam se obrnejo Poljaki. Nerazumnosti, v ktere smo mi Poljaki zabredli v politiki, svedočijo, kako na nizki stópinji političnega izobraženja stojimo, in ako nas Ruska preganja, ne moremo se vzpeti višje. Kdo ve, če ne bi v omenjeni borbi, slabo razumevajoči svoj prospeh in svojo prihodnjost, in napačna upanja goječi, postavili se mi na stran protivnikov Rusije? Kakor torej kaže Rusiji lastni dobiček, da nas pridobi s tem, da nam da slobodo narodnega razvitja, tako tudi nam lastni dobiček ukazuje ne pustiti Ruske, ktera bode vodila Slovanstvo. Od Nemcev ne dobimo ničesa... Da bi se mogli poravnati z Nemci, o tem ni mogoče misliti, ali pomiriti se moremo z Rusko, če denes ne, pa jutri, če z vlado ne, pa z narodom. Rus nam ne bode nikdar tega rekel, kar nam je rekel pruski minister Eulenburg: „Najprvo morate postati Prusi, potem Nemci!“

C. k. Winklerja zaupnica Črnetu in predilska železnica.

Izveden rodoljub in strokovnjak v stvari nam pošilja s tem naslovom sledeči članek: „Dopis iz Kanala v „Slov. Narodu“ od 11. t. m. nam je pokazal, kaka sredstva rabi Črne, da bi opravičil svoje postopanje proti narodu. Vsakdo ve, kako je oživela Rudolfova železnica in, kot njena podaljšava, projekt železnice čez Predil. Leta 1864 so se vsi deželni odbori, trgovske zbornice in veliki obrtniki na Primorskem. Koroškem, Štajerskem in Gornje-Avstrijskem tudi iz Italijanskega od Vidma tja do Verone zedinili za napravljeno

Listek.

Nikolo Machiavelli.

Spisal dr. J. V. Ribič.

Vsak čas in vsak narod ima nekatere posebne napake, katerih se posamezni človek ne sramuje, ker so preveč razširjene med ljudstvom, tako da jih celo strogo mravni možje preostro ne obsojujejo. Časom se obče mnenje o mravnosti premeni in potomeci se čudijo hudobnosti svojih prededov. Da ne bi obsodili vseh, izvolijo si nekatere iz njih in jim nalože kazni za pregrehe, katerih nijso ni več ni menj krivi nego njih vrstniki v obče. Tako se je godilo tudi slavnemu državniku in pisatelju Machiavelli-ju. Njegovo ime je tako slaboglasno, da takoj vzbujja misel na vsevrstne zlobnosti, kakor da bi jih on bil prvi na svet spravil.

Najbolj ostudjen je Machiavelli zaradi svoje knjige „O vladarji“, ki je po mnenju nekaterih pisateljev kriva vseh zločinov storjenih po vladarjih poznejših časov. Res je knjizica polna pogubljivih nasvetov in načel. Čitatelj se mnogokrat prestraši odkrite hudobnosti in hladnokrvne okrutnosti pisateljevih izrekov. Lehkomišelna množica je torej štela Machiavelli-ja med največje zločince; razumni možje pa so poudarjali, da je pisatelj bil iskren republikanec, ki je nad vse ljubil domovino, kar spričujejo vsa dela njegova, namreč da je

žrtvoval vse svoje moči državni službi in je celo v istem letu, v katerem je spisal „Vladarja“, pretrpel ječo in grozovitosti tvez za svobodo svojih sodržavljanov.

To je napotilo neke pisatelje, da so na različne načine tolmačili uganko, ležečo v nasprotji Machiavellijevega mučeništva za svobodo in njegovega zagovarjanja najhujših trinoških zločinov. Neki so trdili, pa je pisatelj po svojih svetih hotel kneza na kriv pot spraviti in tako pogubiti; drugim je celo njegovo delce gola ironija, svarjajoča narode pred nakanami vladateljnežev.

Slabost teh in enacih hipotez nam jasno dokazujejo druga pisateljeva dela. V pogovorih o prvi dekadi Livije, v zgodovini florentinski, v političnih poročilih, celo v poetičkih delih nahajamo ista načela, ki so mnogim tako ostudila „Vladarja“, in sicer še ostreje in odločnejše izrečena.

Po takem je Machiavelli zares uganka, a še večja uganka je to, da njegovi vrstniki v teh delih nijso našli ničesa, kar bi žalilo njih vest ali moralno. Le zunaj Italije so se začeli spodtikati nad Machiavellijem in pisatelj prvega „Antimachiavellija“ nije bil Italijan, ampak Francoz.

Ta prikazen nas napotuje, da iščemo razjasnila vsega, kar nam je čudno in nerazumljivo v življenji in v spisih tega imenitnega moža, nekoliko v značaji in mišljenji takratnih Italijanov, a nekoliko v namenih, katere si je Machiavelli stavil. Značaj celega naroda pa je večji del plod

narodove zgodovine; torej naj celo kratko izpregovorimo o zgodovinskem položaji severoitalijanskih mest — in te nas tukaj najbolj zanimajo — pred Machiavellijem.

V barbarskih stoletjih po padu rimskega cesarstva (l. 476 po Kr.) je ohranila Italija mnogo več stare civilizacije in omike, nego ostala Evropa. Sedeži te omike so bila mesta in nikder meščanstvo ni tolike važnosti imelo, kot baš v Italiji.

Mestjani so za ograjo mestnega obzidja primerno varni živeli, svobodo in omiko gojili in se s pomočjo cerkve končno osvobodili nadvlade in upljiva nemških cesarjev iz švabske rodovine. Povsod v Evropi so plemenitaši težkim jarmom tlačili prost narod, a v Italiji nijso imeli nikake posebne važnosti. V nekaterih krajih so se radi udajali pod pokroviteljstvo mogočnih mest, in tudi tam, kder so imeli velik upljiv, nijso bili mali vladarji, ampak prvi državljani, n. pr. Medicejska rodbina v Florenciji.

Po svobodi se je povzdignilo obrstvo in trgovina, znanost in umetnost, enako malim grškim državam v najsrečnejši dobi. Zdaj so se zopet začeli ozirati na neumrljive umotvore starih Grkov in Rimljanov, — porodila se je čudovita kultura italijanska petnajstega in šestnajstega stoletja. Umetnost, izgubivši ascetični značaj prejšnjih časov, spojila je srečno krščanstvo s paganstvom; imenitni državniki so preudarjali dela klasičnih zgo-

druge železnične zveze od jadranskega morja čez Alpe na Nemško. V ta namen se je pod pokroviteljstvom celovške trgovske zbornice ustanovil osrednji odbor 60 udov iz omenjenih dežel. Za kronovino Goriško in Gradiško sta v oni odbor bila voljena gospod de Pretis, sedaj c. k. finančni minister, kot zastopnik deželnega odbora, in Slovenec gospod Ivan Brelič, zdaj rudniški direktor na Ogorskem, inženir, kot zastopnik goriške trgovske zbornice. Prepis je bil tedaj, ali bi naj šla železnica od Beljaka dalje po pontebški dolini, ali čez Predil po soški dolini. Ožji izvrševalni odbor, kterege ud je bil tudi imenovani naš rojak in domoljub gospod Brelič, je imel izdelati nasvete in jih potem osrednjemu odboru predložiti. Ker ni bilo sprejemljivih podrobnih načrtov niti za pontebško niti za predilsko črto, za to je gospod Brelič iz tehničnega stališča nasvetoval, naj bode v Beljaku tako dolgo zadnji konec Rudolfove železnice, da Goričani in Italijani svoje projekte dodelajo, in potem naj se stoprv sprejme ena ali druga črta. V veliki srd Italijanom je bil nasvet gospoda Breliča v osrednjem odboru potrjen in imenovani inženir je sam 500 gl. izročil goriškemu deželnemu odboru kot donesek k stroškom za trasiranje. Ko je leta 1866 Italija od Avstrije odtrgana bila, je seveda nam samo predilška črta ostala in to je tudi vlada dala preštudirati, da jo v koncesijoniranje državnemu zboru predloži. Predlog je sedaj že drugokrat stoprv na koncu zasleden prišel pred državni zastop — naraven nasledek popred storjenih priprav

Vprašam sedaj, kako se more gospod Črne drzniti, da predilsko železnico za izgovor svojega prehoda v nemško-ustavoverni tabor rabi — mož, ki ima samo en glas in ki dosedaj v tej železniški stvari niti trohice storil ni? — Naj bi Črne govoril kakor hotel, predilška železnica se bode postavila! Čez Predil imamo prehod, ki je neodvisen od južne železnice in ki ne moti privilegija te železnične družbe; kaka južni železnici bližnja s Krasom paralelna črta pa bi se morala s težavami boriti.

Obžalovati moramo rojake ob Soči, da se trudijo za zaupnico takemu možu, ki ni za predilsko železnico nič storil in bi nič storiti ne mogel. S tem se samo kompromitira narodna stvar. Sicer nisem nikoli nič dal za Winklerjevo rodoljubje, ker politični uradnik v naših razmerah ne sme drugačne politike se držati kot vlada. Iščimo si neodvisnih zastopnikov, od vlade odvisne pa pustimo, naj strežejo vladam, na-

dovinarjev, modrijanov in govornikov; pesniki so začeli rabiti jezik, ki se je bil na tihem, bolj na kmetih razvil iz stroge latinščine, in glej, pokazal je čudno milino in gibčnost. Rafael, Dante, Petrarca, Boccaccio — kdo ne pozna teh in drugih imen? Učenost in umetnost so čestili vladarji, cerkveni in svetovni dostojniki, in ž njima je tem več naraščalo obče blagostanje.

A ravno isti uzroki, ki so najbolj pospeševali velikost italijanskih držav, zakrivali so njih nagli propad. Tudi v starih grških mestih so prebivalci nekaj bili krepostni in hrabri; borili so se za domovje in, ako trebalo, slavno umirali, z naraščajočo kulturo pa so oslabei. Ko so Rimljani začeli segati po grški zemlji, nahajala se je stara grška moč in krepost samo pri surovih pastirjih gorate etolske deželice. Isto prikazen nahajamo v Italiji. Italijanom je tudi več okoliščin posebno neugodnih bilo. Stara Gracija je imela Sparto, po celi svoji upravi vojno državo, v Italiji so bile papeževe dežele same ob sebi miroljubne. V bojih tiste dobe peštvo nij imelo nikake veljave, vojska je imela svojo moč v konjenikih oklepljenih z železom, katerih orožje so bile dolge sulice in težki meči. A tako orožje nositi je mogel samo tisti, kdor je po večletni vaji svoje moči pomnožil. Vojaštvo je torej kmalu postalo privilegium posebnega stanu, v severnih deželah vitezov, v Italiji pa tujih najemnikov. Kaj je najemnik vreden, to nam pripoveduje že sveto pismo, in to

rodne interese pa v zdanjih časih morejo samo od vlade neodvisni možje oskrbovati.

Dopisi.

Iz Ljubljane, 18. aprila. [Izv. dop.] Denes so bile volitve v prvem razredu za občinski zastop ljubljanski. Akoravno so bili agitatorji jako silni, vendar niso zbornali od 240 volilcev več kot 100 na rotovž. Izvolili so ti z 98 glasovi dr. Pfefferer-ja, s 97 France Rudež-a in s 94 Edmund-a Terpina. Z denšnjim dnevom so volitve končane in nemškutarški korteži se bodo zdaj lahko spočili. Ponosni na svojo zmago nemajo uzroka biti, kajti v nobenem treh volilnih razredov se nij udeležilo več kot tretjina volilcev. To menda jasno dovolj kaže, da tudi samo tretjina vseh volilcev stoji za nemškutarškim mestnim zastopom. Ko bi pa vzeli vse prebivalstvo Ljubljane v poštev, se lahko reče, da deseti del vseh komaj odobrava politiko in delovanje nemčurjev. Kakor pregovor pravi, številke jasno govore, morda bode zdaj tudi našim nemškoliberalnim mestnim očetom jasno, da imajo nenaravno večino v mestnem zastopu. Kakor se sliši, so oče Dežman povprašani ali bi hteli postati deželni glavar kranjski, kar naravnost se tej časti odrekli. Pravijo da gospod Dežman zaradi dohodkov rajši kulminirajo njih dosežanje službe, kot kustos muzeja z 800 gld., kot deželni odbornik z 1000 gld. in kot mestni župan zraven prostega stanovanja z plačilom od 16.00 gld. To znese kakor so gospod Dežman preračunili vkup 3.400 gld., kot deželni glavar kranjski bi se pa le kakih 1800 gld. zaslužilo in mnogo več stroškov imelo. Tedaj so gospod Dežman rekli: „Na boš Korl!“

Iz Notranjskega, 16. aprila. [Izv. dop.] Ker „Slov. Narod“ od nas na kranjsko-istrski meji nič ne objavi, naj Vam povem, da sovražnikov slovenskega naroda se tudi tukaj ne manjka, ki se nahajajo posebno med c. k. aktivnimi in penzioniranimi gospodi in družimi zagriznenci; tem so ljubljanski „Tagblatt“ in „N. fr. Pr.“ naj bolj všeč, ti jim povedo samo resnico, ne tako slovenski, slovanski in katoliški časniki; s frazami, katerih se iz onih nauče, se ponajajo in jih raznašajo. Vendar ne najdejo veliko občudovalcev svoje učenosti, ker sta Kalski in Kastavski tabor ljudi za domačo reč vnela. Čitalnica v ilirski Bistrici, spočetka zelo inenitna, je bila jela pešati po nasprotovanji „Casinarjev“ in zbog nesloge in neskrbi narodnjakov. Zdaj pa je „Lese-verein“ zelo propadel, Čitalnica

so tudi poskusila italijanska mesta. Klativitez ali pustolovec, ki je služil vsacemu, kdor ga je plačati mogel, brigal se je malo za vsakokratnega gospodarja; krdela enega tabora so se čez noč spremenila v sovražnike, torej nij čudno, da si v bitvi nijso radi po življenji segali. Boji so neizmerno dolgo trajali, a krvi je malo teklo, ne sovražniku, samo mirnemu državljanu so vojske nevarne bile. V vojaški službi zdaj nij bilo več treba poguma in močje, ki nijso nikdar poskusili, kaj je nevarnost, dosežali so najvišjo vojno slavo. Nasledki so jasni in obče znani. Najbogatejše dežele na svetu so bile odprte, kateremu si bodi roparskemu sosedu, a še žalostnejša je bila sprememba v moralnem obziru.

Italijan, bogat po trgovini, živeč pod varstvom postav, prijatelj literature in znanosti, bil je vajen vse po svojih duševnih močeh doseči, telesnih kreposti in navadnega vojaškega poguma nije potreboval in torej ni pogrešal. Napake in pregrehe, ki so posebno lastne bojazljivim značajem in so pripomočki slabežem, goljufom in hinavcem, sodil je jako milo, najpoštenejša sredstva so mu bila tista, s katerimi je dosegel svoje namene po najbolj skrivnem, hitrem in posebno varnem potu. Zakaž bi ne smel prekaniti nasprotnika, kterege usmrtiti je barbarom častno? Poleg take grozne hudobnosti pa je vladalo v njem iskreno domoljubje, potrpežljivost, veselje do poezije in umetnosti, — njegov značaj je bil dvojni, on je bil divja zver in miren državljan v eni osebi.

(Konec prihodnjič.)

pa se okrepuje in je pretečeno zimo napravila več veselje z igrami, zadnje: „V Ljubljano jo dajmo“ v podporo stradajočim. Tudi se zdaj priprave delajo za telovadno in zabavno društvo: „Ilirski Sokol“, od kterege se veliko pričakuje, pravila so že potrjena, obleka bo posebna. Samo, da bi edinost bila med udi, drugače bo kmalu propadla kot poprej čitalnica. Marsikaj bi imel še hvaliti in grajati, pa saj ni spodobno vse na hoben djati, omenim naj samo še šole, ki po novi šolski postavi v Trnovem tako le napreduje: Izmed 386 otrok, ki bi morali šolo obiskavati, jih zdaj še 4. del ne obiskuje vsakdanje šole in te bo zdaj, ker je podučitelj prestavljen, sam učitelj podučeval. Da naš krajni šolski svet zelo za šolo skrbi, pričča tudi to, da je še le pretečenega meseca svojo I. sejo imel, čast toraj „učelniku“. — Pomladansko dolgo deževanje je kmete zelo zadržalo, zdaj pa je dela preobilno in posebno težavno, ker delavcev ni moč dobiti in so dnine drage: z dobro hrano od 50—80 soldov. Ozimina lepo kaže; sadje sedaj lepo cvete in veliko sadu obeta, če ga ne bo burja opalila in otrsela kar obvaruj bog.

Politični razgled.

Vlada je na Češkem izdala popravljeni zapisnik volilcev za veliko posestvo. Na da se soditi ktera stranka bode zmagala. Ustavoverni listi zadnje dni govore z velikim zaupanjem, da bode zmagala ustavoverna stranka.

Volitve v čeških kmetijskih občinah so izpadle po nasvetih obeh volilnih odborov, t. j. češki okraji so volili deklarante, Nemci svoje prejšnje poslance. Natanjnejih poročil še nij.

V Pešti se magjarski politiki posebno veselje, da so se pri končanji ogerskega zbora udeleževali tudi poslaniki tujih držav. Magjari vidijo v tem priznanje Ogerske kot samostalne države in poseben triumf grofa Andrašija. Zlasti jih veseli, da je bil poleg tudi poslanik Rusije, ktere se sicer Magjar tako silno boji, ter da je govoril z Deakom.

V razporu Srbije in Turčije je Bismark ponudil svoje posredovanje; baje je tudi Rusija vmes stopila. Najbrž se bodo morali Turki umekniti in Srbom izdati trdnjavo Mali Zvornik, ktero terjajo Srbi.

Berlinski list katoliške stranke „Germania“ svetuje, naj Prusija ne tlači poljskega jezika v šolah in uradih po Poznanjskem. Liberalno-nemški listi imajo za ta nasvet samo posmehovanje.

Telečja pečenka.

(Obraz iz našega mestnega življenja.)

(Dalje.)

III.

Misel, oženiti se, katera je že toliko pametnim in nerazumnim v glavo prišla in že tolikokrat s preudarkom ali brez preudarka izvedena bila, kolikor je nesrečnih in srečnih zakonskih ljudi bilo in jih je — utrdila se je tudi Bitiču v glavi kot edina rešitev. Če je reč bolj in bolj premišljaj, bolj mu je ugajala, in kar škoda se mu je zdelo, da prej nij tega sklepa storil in izvršil, ko je bil še mlajši. Sicer se pa sam sebi nikakor nij udal, da bi star bil, a drugim ljudem še menj, ker nij nikogar za svet vprašal.

„Lepa, bogata, dobro srečna, izobražena“ in bog ve kake so še lastnosti, katere zahtevajo oni, ki nimajo drugega posla nego iskati neveste. Moj penzionirani znanec vseh teh lastnosti nij terjaj. „Dobra kuharica, čedna in mlada, ter dobra postrežnica“ to bi bilo vse kar bi bil rad. Koliko jih nosi zemlja, ki imajo te lepe lastnosti v izobilji in ki niso niti toliko po mladeni hrepeneče, kadar jim Himen migne, da bi bile i Bitiča vzele in mu pred poroko obečale péči pečenko po najboljšem okusu. Ali Bitič nij imel znanstva in v obče si pomagati nij znal, kde in kako dobiti po čemer je želeli začel, čem bolj si je o koristnosti stvari glavo belil.

A nekaterim ljudem bog srečo dá ob pravem

Razne stvari.

* (Iz Šentpetra) se nam piše: Denes zvečer ob 8. uri je prišel z brzovlakom v Šentpeter bivši minister grof Hohenwart, ter se od tod odpeljal na svojo graščino v Ravnah. Dasi njegov prihod nij bil pričakovan in smo ga izvedeli komaj pol ure poprej, zbralo se je vendar mnogo narodujakov, kateri so grofa Hohenwarta pri prihodu in odhodu trikratnimi navdušenimi živio in slavaklici nazdravili. Gosp. župnik Mlakar iz Zagorja ga je posebe kratkimi a srčnimi besedami pozdravil, ter imel čast razgovarjati se z ekscelenco nekoliko minut. Jutri se mu poklanjajo deputacije kmetskih občin.

* (Slovenska „glasbena matica“ v Ljubljani.) Zopet se nam je ustanovilo novo društvo, „glasbena matica“, od kterega smemo dosti dobrega pričakovati na polji narodne omike. Kakor se združujejo naše denarne, literarne, in druge moči, tako se bodo tudi naši muzikarji. V kratkem bodo pravila vladi na potrjenje izročena. Iz teh pravil posnamemo sledeče §§., da bralci vidijo svrhu tega društva: Pravila glasbene matice v Ljubljani. §. 1. Namen društva je, vsestransko podpirati in gojiti slovensko narodno glasbo. — §. 2. Društvo si bode torej prizadevalo pomagati, da vzraste slovenska glasbena literatura, in za tega delj misli: a) na svitlo dajati dobre slovenske kompozicije za cerkev šolo in dom in raspisavati darila za najboljša domača glasbena dela; b) nabirati po celej slovenski zemlji narodne pesmi, ki se nahajajo med narodom, in skrbeti za to, da se te pesmi v lepo uredjeni zbirki na svitlo dajo; c) skrbeti, da se osnovi glasbena knjižnica, v katero imajo s časom priti vse izvirne domače in vse poslovenjene ter kolikor bode mogoče tudi vse druge izvirne slovanske kompozicije, kakor tudi podučne knjige o glasbi iz vseh izobraženih jezikov; d) napravljati muzikalne produkcije; e) utemeljiti po Slovenskem po mogočnosti pevsko-glasbene šole. §. 3. Vsak izobražen človek, bodi si moškega ali ženskega spola, more pristopiti k društvu. §. 4. Družabniki se delé: v častne, ustanovne, podporne in delavne. §. 5. Tudi skladatelji, ki niso družabniki, morejo primerne kompozicije izročati v tisk i nagrade. §. 6. Vsak družabnik ima pravico: a) da pride k občnemu zboru in da se v njem glasi pri vseh razgovorih, ter da glasuje in voli ožji odbor, pa da more tudi sam biti izvoljen; b) da odboru podaje nasvete o društvenih namerah; c) da brezplačno dobiva vse od društva izdane

muzikalije; d) da rabi društveno knjižnico, — vendar proti temu, da položi jemstvo (garancijo) za izposojeno delo. §. 7. Delavni družabniki imajo dolžnost odboru izročati društvu primerne glasbene kompozicije ali spise. Podporniki in ustanovniki samo z novci pomagajo. §. 8. Družabniki plačajo na leto društvu 2 gld. a. v. in ustanovniki po 40 gld. a. v., ali vse skupaj ali pa v štirih letnih obrokih zaporedoma po 10 gld.; častni družabniki so društvenine svobodni. Vsako letno plačilo se društvu odšteje vsaj do konca junija meseca. §. 9. Skladateljem in pisateljem ožji odbor po moči društvenega imenja odloča primerno nagrado. §. 10. Redni občni zbor se snide vsaj po enkrat na leto 7. septembra meseca, a preizredni, kadar koli se ga potrebno zdi sklicati odboru, ali če ga 20 družabnikov zahteva. Vsak preizredni občni zbor je 8 dni poprej a redni občni zbor je vsaj 14 dni poprej razpisati. §. 12. Ožji odbor 20 odbornikov, med katerimi biva 12 v Ljubljani in 8 zvanaj, ima nalogo skrbeti zato, da se doseže društveni namen. Širji odbor, katerega izvoli ožji odbor po potrebi iz zvanajnih družabnikov ima nalog poročati o glasbenem stanju v raznih okrajih, skrbeti za nabiro narodnih pesmi, nabirati ude in so sploh člani tega odbora poverjeniki društva. §. 14. Ožji odbor odločuje, katere muzikalije ali knjige se izdadé ob društvenih stroških, ter po koliko se skladateljem ali pisateljem da nagrade. §. 18. Društvo stoluje v Ljubljani in je v zvezi z slovenskimi in družimi slovanskimi pevsko-glasbenimi družbami. Drugi §§. so podobni onim vseh enacih društev.

* (Priatelje slovenske dramatike) še enkrat pozorne storimo na denašnjo slovensko predstavo v deželnem gledališču ljubljanskem. G. J. Noll se ni ustrašil velikanskih stroškov, ktere mu bode prizadjala — kakor se nam iz dobrega vira poroča — predstava igre „Turki pri Sisku“ ali „Juran in Sofija“, in le izvenredno napolneno gledališče bode moglo imeti zaželen ugoden vspeh. Gotovo zanimivo za marsikoga bode, da iz prijaznosti do beneficijanta nastopita gospodičina M. Hohnova in g. Međen zraven skoraj vseh najodličnejših moči dram. društva v preteklej sezoni, tako da se je nadejati prav zanimive predstave.

* (Ljubljanski „Sokol“) napravi prihodnji mesec prvi izlet, — kam, to še ni odločeno.

* (Iz Ljubljane) se nam 17. aprila piše: Denes je počelo novo društvo postreščekov pod imenom: „Komisijonarji“ delovati. Društvo je asociacija najbolj rabljivih prejšnjih postreščekov, ki so

sami založili kavejjo in bodo dobiček med sebo delili. Ker so udje novega društva sami domačij ljudje, Slovenci, jih gorko priporočamo občinstvu. Poznati so po rudečih kapah, ki jih s polnim naslovom: „Komisijonar“, nosijo.

* (V Ilirski Bistrici) se je osnoval „Ilirski „Sokol“. Pravila so že potrjena. Predsednik društva je A. Jelovšek. Podpredsednik A. Domladič. Udov je že čez 50 pristopilo. Obleko bodo imeli: rjave hlače, modre srajce, modre surke, marinarske klobuke, rdeče pase, in trobrojne zavrtnike.

* (Telovadstvo.) Od kar vlada za učence na javnih šolah v Ljubljani telovadstvo plačuje, se tudi pridno telovadi. Zlasti drugo polovico leta se jih je še obilnejše število oglasilo. Uzrok tej prikazni je lepši čas in nekoliko gotovo tudi novi telovadski učitelj, gosp. August Švajger, ki je Slovenec, Ljubljčan, torej domačega jezika popolno zmožen, izkren domoljub, spreten telovadec, in mnogo izkušen učitelj v telovadstvu. Mimo tega je tudi zdravnik, zaradi česar s toliko bolj lahko vestjo stariše svoje otroke pošiljajo k telovadbi, kajti kot zdravnik ve toliko bolj presoditi, katere koliko težke vaje in po kateri vrsti itd. sme ta ali oni poskušati.

Slišimo da namerava marljivi učitelj še posebne vrste telovadcev iz privatnih hiš, moškega in ženskega spola napraviti, ter da se tako telovadje od 1. maja prične. V korist mladini želimo da bi bila udeležba pri omenjenih vajah prav obilna.

* (Moški in ženski pevski zbor) čitalnice ljubljanske namerava praznovati maj na Rožniku. Združeni zbor bode pel nov napev maše.

* (V Vrhnikih) so bili po poročilu „Novic“ pri zadnji volitvi v občinski odbor voljeni narodnjaki in je torej odklenkalo županovanju nemškutarja Obreze, prijatelja okrajnega paše Muleja.

* (V Celji) stavita gospoda Hausbaum in Cente kopališče na desnem bregu Savinje, na koncu tamošnjega mestnega parka. S tem se bode prišlo živo čuteni potrebi v okom in bode kopališče, katerega stroški okolo 4000 gl. znašajo, gotovo mnogo tujcev po letu v Celje privabilo, ki bodo iskali kopeli v bistri Savinji, kakor se je sicer že tudi do sedaj, samo v manjšem številu dogodilo.

(Kranjski [17.] polk pešcev) bode bodoč jesen prestavljen iz Trienta v Trst, torej bodo „Janezi“ vendar nekoliko bliže doma. Do sedaj v Ljubljani štacijonirani 79. polk. pešcev (grof Huyn) pride v Trient; namesto njega pa v

času, akoravno jim je nij bil že v zibel položil. Tudi Bitiču je pomagal slučaj, da se mu je upanje zasvetilo, lepo upanje!

Baš v tem času je bil njegov hišni gospodar, mesar Kriv, iz službe dal svojo staro hišino in dobil novo.

Ta je bila mlada, lepa, skakala je iz sobe v sobo, po stopnicah gori, po stopnicah doli, da so jej veselo ključji v žepu žvenkljali, da so jej goste rumene kite las okolo lepega vratu opletale. In pela je pesni nabrane od vseh vetrov: zdaj od „mile lunice“, zdaj od „moje ljubice“ ali „ljubčka mojga“, zdaj „kje dom je moj“, zdaj Garibaldijevo himno, h kateri teksta nij znala, zdaj zopet nemško studentovsko od „pijane lune“ ali „kneza Torna“, in kadar je pesni zmanjkalo, nabrala je rudeča ustna v čuden a poljubljiv čop in zažvižgala si eno, baš ne slabše kakor mlad voznik ne veliki cesti, kadar je pod klancem kola odvril, klobuk na uho nameknil in vesel poleg konjičev korači po cesti, prek travnikov zelenih. In kadar je utegnila doli spodaj na veliki prag stopiti za en trenotek in pogledati, z delavno roko na kok nasloneno, da so mimogredoči občudovatelji lepe ženske rasti, ukraden pogled metali na okrogle bele lakti, rastoče iz kratkega rokava, — ej! kako so pogledovale njene iskrene oči po svetu, kakor bi hotele reči: „kaj pa ti veljaš, lepi beli svet, jaz te kupim, en poljub dam za-té, pa si moj!“

„Ta bi bila!“ rekel je Bitič — a to je rekel samo sam pri sebi.

Ali kako se seznaniti z njo? To bi bilo za vsakoga lahko, za njega nij bilo. Vsak dan je hodila bog ve kolikokrat mimo njegovih dveri, srečaval jo je na stopnicah, iz svoje sobe je jo čul vsako jutro v sosedni, gospodarjevi peti, kadar je pospravljala. Ali kako jo ogovoriti, da bode „spodobno“. To je bila težava.

Bitič se z ženstvom nij pečal prej, to smo že rekli. Kako je v svoji mladosti delal, kako zlasti je izhajal pri vojacih, le-teh naglavnih deležnikih ženskega čisla: o tem vlada za pripovednika te povesti in za njegove vire neprodrjljiva temota, ne da se torej čisto ničesa povedati. Poznali smo ga samo v njegovi priletlosti in v tej je bil glede vseh ženskih alotrij soliden in pameten kakor me-nih, to stoji, kakor ko bi notar potrdil.

Torej je naravno, da nij mogel začeti tako brž kakor bi rad. Vendar se je vestno in hrabro pripravljal. Da se je z novo obleko, s česanjem las itd. pomladil, kolikor se je dalo, tega bi ne ne bilo treba niti omenjati, ker baje večina kandidatov sv. zakonskega jarma tako ravna. Omenjevanja je menda bolj vredno, da si je prizadeval svoj čemerni obraz odložiti, in prijazen (kadar je njo srečal: smehljajoč) obraz natekniti; isto tako, da je več stvari nakupil, katere bi njej podaril. Res neki nemški pisatelj pravi, da se lepi ženski ne sme druga pokloniti nego cukrune, rožice ali k

večjemu še knjig — a Bitič se te zapovedi nij mogel držati, ker je poznal nij. Tudi ga lahko oprostimo, da je grobejše in praktičnejše reči skupljeval, ako vzamemo, da se morda hišine v obče ne kapricirajo samo na cukrune in rožice; knjige niti omeniti ni treba.

Ko je bil pripravljen, nij se še zmerom ponudila prilika v delo stopiti.

In tak čas, ko se nekaj hoče a se ne more, ko bi se nekaj rado, a se neče, ki je lahko in težko doseči — tak čas človeka vzbuni. Tudi Bitiču je bilo tako. Naenkrat je pozabil uzrok, pečenko, kuharico, vse, samo namen je imel pred očmi; rad, neizmerno rad bi bil dobil ono lepo veselo igračico, ali stvarco. Kaj bi z njo kadar bi jo imel, o tem ni niti mislil več.

Česar je srce polno, usta govore. Ispregovorila so naposled tudi Bitičeva, in sicer zjutraj ali popoldne, kadar je kje na hodniku bila. Dolgo dni sta se zmenila s hišino: ali je lep dan, ali nij lep dan. Stari „stotnik“ je imel vselej grlo zadrženo. Kadar je bil sam in malo slabe volje, misliti si je upal, da je deklina prav za prav neumna. Zakaj ne vidi, zakaj ne ve, čemu jo ogovarjam, čemu —? Naj bi k meni prišla, potem bi jej rekel: ná, tu imaš, vzemi!

In ko je enkrat zopet tako premišljeval, pride mu srečna misel, ta misel porodi v njem odvažen skep in pogum, kar na enkrat — po vsem poseči, naravnost do konca priti. (Konec prib.)

Ljubljano 46. polk pešcev (Sachsen-Meiningen, nabirni okraj Szegedin, torej magjarski polk) ki je sedaj v Trstu. — 8. lovski bataljon bode predstavljen iz Dalmacije v Ptuj, od kodar pride 32. lovski bataljon v Mauer blizu Dunaja.

* (Odlikovanje.) Občni zbor društva za pospeševanje konjereje je g. Karolu pl. Adamoviču, grajščinskemu posestniku v Velenju in deželnemu poslancu, in g. dr. Ploju, odvetniku v Ptuj, podelil častno društveno svetinjo. (Gosp.)

* (Slovensko tiskovno društvo) v Mariboru priobčuje sledeče vabilo k glavni skupščini. „Prvo leto društvenega poslovanja je doteklo. Zato vabi društveni odbor vse čestite družbenike k glavni skupščini, ki se bode v Mariboru v gostilnici „zur Stadt Wien“ 29. t. m. ob 10. uri pred poldne obhajala, da se objavi poročilo delovanja preteklega leta, — položi račun dohodkov in potroškov, — se zaslisi nasveti družbenikov, ki bi utegnili služiti v povzdigo in razširjenje društva, zlasti, ali bi ne sodilo preurediti §. 4. in 6. društvenih pravil — in da se voli novi odbor. — Posebno so povabljeni vsi ustanovniki in deležniki, katerim gre po §. 6. pravica glasovanja pri glavni skupščini.

* (Kat. pol. društvo pod Donaško goro) pri Rogatecu napravi 28. t. m. ob štirih popoldne občni shod, h kateremu se prijazno vabi.

* (Kat. pol. društvo v Vozenici) ima v nedeljo 28. t. m. pri g. A. Mravljaku občni zbor, k kateremu se udje in drugi prijatelji prijazno vabijo. Na dnevnem redu so važne stvari; torej se je obilne udeležbe nadjati.

* (Prazne službe.) Državno staviteljstvo v Dalmaciji potrebuje enega inženirja (1000 gl.), enega staviteljskega adjunkta (700 gl.) in enega staviteljskega praktikanta (400 gl.); prošnje sprejema do 25. t. m. c. kr. predsedništvo dalmatinskega namestništva.

* (Državna sodnija) bode 25. in 26. t. m. imela seje in med drugim obravnavala pravdo med kranjskim deželnim odborom in tržaškimi mestnim zborom zaradi najdeniških stroškov. Kot zastopnik kranjskega deželnega odbora je dr. Costa na Dunaj potoval.

* (Zahvala izdajalcem) ni, kakor zgodovina uči, nikdar velika bila za njih samoprid. To izkušajo zdaj tudi Dalmatinci, kateri so na nemške obljube pri glasovanju za volilno postavu zapustili slovansko stvar. Mi smo jim že tačas prokovali, da bodo videli, kaj je „germanica fides, proti nam. Da je to resnica, povedal jim je že minister Unger v odgovorjanji Šmerlingu. Zdaj vidijo tudi iz dejanj. Dveh postav dalmatinskega zbora ministerstvo ni potrditi dalo. Prva je glavne važnosti, namreč glede rabe slovanskega jezika v šolah in uradih, druga o nadzorstvu občinskih reči. —

* (Cesarjevič Rudolf) je 15. in 16. t. m. v Budi bil pred cesarjem in nekaterimi povabljenimi izpraševan iz predmetov, katerih se je v zadnjem času učil. Predmeti so bolj ali manj primerni onim 5. gimn. razreda. Oficijelna poročila napredke princa jako hvalijo.

* (O ženitvah oficirjev) se iz Dunaja poroča, da bode v kratkem vojaško ministerstvo naredbo, da mora vsak oficir, ki se ženi, kavcijo vložiti, odpravilo. „Uzrok temu, pravi poročilo, je, da so mnogi vrli oficirji, ki niso zmogli kavcije, vojaščino zapustili in se kot civilisti udali sladkim Himenovim sponam. Da so legijoni ne manj vrlih deklet morali ostati v neprosto voljnem celibatu, na to pa nikdo ne pomisli.“

* (Grof Salm-Reifferscheid) predsednik banke „Slovenije“ nam pošilja nemško pismo in in en slovenski „Popravek.“ Iz obojega posnamemo, da Franc in Alojzij Salm na Českem nista njegova brata kakor je naš praški dopisnik v 42. listu poročal, temuč samo sorodnika. Ob enem grof S. R. zatrjuje, da „če bi na njega prišlo, svojo politiško prepričanje na slovenski zemlji pokazati, se upa reči, da za nobenim narodnjakom zaostajal nebi.“

* (Zlato poroko) sta praznovala na belo

nedeljo v Boveu na Goriškem 80 leten starček in njegova 79 letna žena.

* (Morski volk [Haifisch]) okolo 50 centov težek, je bil ujet blizu Reke.

* (Ogenj.) V kočevskem okraji so pogoreli trije posestniki; škoda znaša 1700 gl.

* (Duhovske spremembe v lavantinski škofiji.) Č. g. And. Žurman je dobil župnijo sv. Martina na Paki; čast. g. Jak. Kolednik je postal provizor v Čresnovcih; čast. gosp. Jož. Pečar je prestavljen v Tinje za kaplana; čast. g. Šim. Pirc, župnik v Črešnovcih, gre v pokoj. — Umrli je 13. t. m. č. g. A. Pust, duhovnik v pokoji. (Gosp.)

Gospodarske stvari.

— Stroški Predilske železnice so zračunjeni na 37 milijonov goldinarjev. Vlada bode od državnega zbora terjala za stavljenje omejenih železnice za leto 1872 kredit v iznesku 3 milj. gl.

— Vinogradi na Štajerskem sedaj povsod lepo kažejo, dasiravno so se po zimi po sestniki bali, da je trsje pozeblo.

— Na Goriškem so vsi pridelki v najlepšem stanju, tako da gre bogate žetve upati, ako bode v dosedanji meri naprej šlo.

Tržne cene.

V Trstu. Pšenica od 6 gl. 40 kr. do 8 gl. 65 kr., koruza od 5 do 6 gl. maslo (cent) 47 gl. do 55 gl. Rž 5 gl. 50 kr. do 6 gl., ječmen 4 gl. 50 kr. do 5 gl., oves 2 gl. 25 kr. do 2 gl. 90 kr., fižol od 5 do 9 gl., bob 6 gl., leča 5 gl. do 10 gl. 50 kr. — Deske (po 10—14") 100 po 76 do 94 gl.; deske (8 do 12") 100 po 62 do 72 gl. — Doge za sode (3 do 6") 100 po 3 gl. 80 kr. do 9 gl. — Cunje 10 gl. do 13 gl. 50 kr., knoper od 5 do 15 gl.

V Ljubljani. Pšenica 6 gl. 10 kr., rž 4 gl. 20 kr., ječmen 3 gl. 60 kr., oves 2 gl., ajda 3 gl. 80 kr., proso 3 gl. 80 kr., turšica 4 gl. 30 kr., krompir 2 gl. 50 kr., leča 6 gl., grah 6 gl., fižol 6 gl. 10 kr., maslo 57 kr., špeh 37 kr., seno (cent) 1 gl. 30 kr., slama 1 gl. 10 kr., drva 4 gl. 60 kr. do 6 gl. 50 kr.

V Novem mestu. Pšenica 6 gl. 30 kr., ječmen 4 gl. 20 kr., oves 2 gl. 40 kr., ajda 4 gl. 20 kr., proso 4 gl. 80 kr., koruza 4 gl. 80 kr., krompir 2 gl. 60 kr., fižol 8 gl. 80 kr., maslo (funt) 50 kr., seno (cent) 2 gl., slama 80 kr., drva (32") seženj 6 gl.

V Mariboru. Pšenica 6 gl. 60 kr., rž 4 gl. 30 kr., ječmen 3 gl. 75 kr., oves 2 gl., turšica 4 gl., ajda 3 gl. 30 kr., proso 3 gl. 65 kr.

V Celji. Pšenica 6 gl. 70 kr., oves 2 gl. 20 kr., turšica 4 gl. 10 kr.

V Ptuj. Pšenica 6 gl. 30 kr., rž 4 gl., oves 2 gl., turšica 4 gl. 10 kr., ajda 3 gl. 10 kr.

V Varaždinu. Pšenica 5 gl. 90 kr., rž 3 gl. 95 kr., ječmen 3 gl. 30 kr., oves 2 gl. 60 kr., turšica 4 gl. 35 kr., ajda 3 gl. 60 kr.

V Sisku. Pšenica (vagan 81—86 funtov) 6 gl. 35 kr. do 7 gl. 10 kr. Koruza 3 gl. 65 kr. do 4 gl. 40 kr. Ječmen 2 gl. 85 kr. do 3 gl. Oves 3 gl. 20 kr. do 3 gl. 44 kr. Proso 3 gl.

Polaganje računa.

Administracija „Slovenskega Naroda“ je izročila za stradajoče Kranjce nabran denar g. Fr. Rapocu. Ta polaga o njem sledeči račun:

V imenu opravištva „Slovenskega Naroda“ sem v porazumljenji z drugimi merodajnimi rodoljubi poslal od po „Slov. Narodu“ do 18. t. m. nabranih 718 59 za razdeljenje med stradajoče sl. deželnemu odboru v Ljubljani skupaj . . . 330 60

Dalje so naravnost po meni prejeli za razdeljenje:

Gosp. Al. Kumer, admin. v Mokronogu	50 —
„ Ant. Domicelj v Orehu	40 —
„ Iv. Zagorjan, admin. v Senožečah	20 —
„ Ant. Mlakar, vikar v Zagorjah . .	20 —
„ Mat. Frelih, župnik v Laščah . . .	40 —
„ Joh. Blaznik župnik v Hrenovcih	40 —
„ Jan. Babnik, kaplan v Doljenji Vasi	40 —
„ Fr. Marešič duhovni pomočnik pri sv. Duhu na Dolenjskem	20 —

Skupaj tedaj . . . 600 60

ostane torej še iznesek 117 99 na razpolaganje. — Naj izvolijo domoljubi oglašati se, da se še ostali iznesek tam razdeli, kder je naj večja sila.

V Mariboru 18. aprila 1872.

Rapoc.

Listnica uredništva. N. v Lj.: Žaba tačas najbolj reglja, kadar čuti, da se voda, v kateri jo živila, pod njo sušiti začneja. — G. V. v T.: Nam bode vselej ljubo. — Prvega dela ne porabimo, treba je stvar poizvedeti je-li resnična, in da-li jo je mogoče pred sodiščem dokazati.

Dunajska borsa 19. aprila.

Srebro	109	25
C. k. cekini	5	31

Popravek: Str. 2, v srednjem oddelku v prvi vrsti listka zadnje št. naj se bere namestu „glasovanjem“ — glavarjem.

Odpretje poslovanja.

Dovoljujem si naznaniti čestitemu občinstvu, da posle umrlega gospoda Avgusta Thiela kot svoje dalje opravljam.

V dolgi dobi, ko sem pri gospodu Thielu v delu stal, se mi je od strani občinstva toliko zupanja skazovalo, da se prijetno obdolženega čutim, popred za to se zahvaliti. Naj bi mi to zupanje tudi v prihodnje ohranjeno ostalo.

Ker imam čast, že nad osem let s tukajšnjim občinstvom občevati, poznam natanko njegove potrebe in prosim, naj se sprejme zagotovilo, da se bodem vedno trudil, zadovoljiti željam svojih čestitih prejemnikov z naglo postrežbo, dobnim delom in nizko ceno.

Ob enem priporočam svojo novo sortirano zalogo

zlatega, srebrnega in kinosrebrnega blaga v najnovejši fasoni.

Staro zlato in srebro se kupuje in zamenjuje. (75—1)

V Mariboru, 13. aprila 1872.

Henrik Schön,

juvelir, zlatar in srebrinar.

Spodnja gosposka ulica, Eisel-ova hiša.

Kovane uradno preiskavane **decimálne vage** četirioglate oblike:

Nositeljna moč: 1 2 3 5 10 15 cent.
Cena, gl.: 18 21 25 35 45 55.
Nositeljna moč: 20 25 30 40 50 cent.
Cena, gl.: 70 80 90 100 110.

Balancične vage:

Nositeljna moč: 1 2 4 10 20 30 fut.
Cena, gl.: 5 6 7.50 12 15 18.
Nositeljna moč: 40 50 60 70 80 fut.
Cena, gl.: 20 22 25 27.50 30.

Vage za živino z železnim obročjem in utegi (gevihti):

Nositeljna moč: 15 20 25 30 40 50 cent.
Cena, gl.: 150 170 200 230 300 350.

Mostne vage:

Nositeljna moč: 50 60 70 80 100 cent.
Cena, gl.: 350 400 450 500 500.
Nositeljna moč: 120 150 200 300 cent.
Cena, gl.: 600 650 750 900.

Dalje vse sorte druge vage in utegi.

Naročilom proti pošiljanju denarja ali na pošto poduzetje ustreže precej: (11—90)

L. Buganij & Comp., fabrikanti vag in utegov. Dunaj, mesto, Singerstrasse Nr. 10.

Menjavnica dunajske komisijonske banke

Kohlmarkt 4,

(56—11)

emitira

potegovalne liste

na pozneje zaznamovane vrste srečkov in se smejo te sestave že za to k najbolj korisnim šteti, ker je vsakemu lastniku takega potegovalnega lista mogoče vse glavne in stranske dobitke samemu napraviti in razen tega obresten znesek

30 frankov v zlatu in 10 gld. v bankovcih užitih.

Vrsta A. (Na leto 16 vzdigatev.)

Mesečne rate a gld. 10 — Po plačanju zadnje rate dobi vsak deležnik sledeče 4 srečke:

- 1 5perc. 1860letno drž. srečko za gld. 100.
Glavni dobiček gld. 300.000 s predkupno premijo a. v. gld. 400.
- 1 3perc. ces. turško drž. srečko za 400 frankov.
Glavni dobiček 600.000, 300.000 frankov efektivno zlato.
- 1 vojvod. Brunšviško srečko za 20 tolarjev.
Glavni dobiček 80.000 tolarjev brez vsake odštete.
- 1 Insbruško (tirolsko) srečko. Glavni dobiček gld. 30.000.

Vrsta B. (Na leto 13 vzdigatev.)

Mesečne rate a gld. 6. — Po plačanju zadnje rate dobi vsak deležnik sledeče 3 srečke:

- 1 3perc. ces. turško drž. srečko za 400 frankov.
Glavni dobiček 600.000, 300.000 frankov efektivno zlato.
- 1 vojvod. Brunšviško srečko za 20 tolarjev.
Glavni dobiček 80.000 tolarjev brez vsake odštete.
- 1 Sachsen-Meiningensko srečko. Glavni dobiček 45.000, 15.000 južnonemške velj.

Zunanja naročila se promptno in tudi za povzetek store. — Vzdigatveni listi se po vsaki vzdigatvi franco — gratis razpošiljajo.

G. Schmidl & Comp.

v poštni ulici št. 36, (v hiši gosp. Jožefa Hummerja)

CELJI.

Priporočujemo po nizkih cenah svojo dobro sortirano zalogo suknenega, kurentnega, manufakturnega in modernega blaga.

Dalje imajo imenovani veliko zalogo prav ameriškanskih šivalnih mašin,

in sicer

Howe-ove mašine za krojače, čevljarje, sedlarje in klobučarje, dalje najbolj slovečo Singerjevo mašino za rabo rodovnam, tako kakor praktične ročne šivalne ma-

šine, ki delajo na eno in dve niti po jako dober kup postavljenih cenah.

Garancija se daje za 3 leta.

(73—2)

Prodajanje v mesečnih obrokih dopustljivo.

Epileptični krč

(božjast)

zdravi pismeno z zdravilom, ki je že več ko sto ljudem pomagalo

A. Witt,

(60—32)

Linden-Strasse 18, Berlin.

Zdravniške naredbe

v notranjih boleznih.

Gospoda dvornega zalagarja JANEZA HOFF-a centralna zaloga.
Dunaj, Kärntnering 11.

Wagendrüssel, 21. februarja 1872. Prosim da pošljete po poštne povzetku dve veliki škatli sladovega čokoladnega prahu gospodu Gottliebu Küfferju, usnarju v Wagendrüssel.

Dr. Andrej Kreichel, mestni in nadv. rudniški zdravnik.
Grökau, 17. februarja 1872. Prosim da mi pošljete 5 funtov Vaše izvrstne sladove zdravilne čokolade za enega mojih bolnikov, za poštni povzetek.

Dr. Jozef Pangerl, društveni in rudokopni zdravnik.
Šabac, 26. februarja 1872. Prosim, pošljite mi s parobrodom za povzetek 12 steklenice Vašega sladoizlečnega zdravilnega piva, precej po sprejetji tega pisma pod doli stoječo adresno.

Dr. Stefan Pale, mestni zdravnik.
Vadudvar, 25. januarja 1872. Podpisani je s tem vnovič tako prost, da Vas prosim, naj bi mi za enega njegovih bolnikov po železnici in povzetku tu zaznamovane stvari poslali 13 steklenice sladoizlečnega zdravilnega piva, 3 funte sladove zdravilne čokolade I. vrste, 6 kr. sladovega cukra.

Dr. Nagel.
Brodci, 19. februarja 1872. (Slavonsko.) Prosim, pošljite mi prijazen po poštni povzetek 1 1/2 funtov sladove zdravilne čokolade št. 2 in 2 zavitka prsnih sladovih bonbonov.

Dr. Schulhof, c. k. višji zdravnik.
Edino pravo se dobi:
V Ljubljani pri gosp. Martinu Golobu. — V Ljubi pri g. Ant. Déperis-u.

Vse, kar p. t. prejemnikom ni všeč, se vzame nazaj ali se za drugo blago zamenja, dokaz najstrože solidnosti.

Lišp po nizki ceni za gospe in gospode.

Ta iz novega metala („**novo ali talni-zlato**“ imenovanega) narejen lišp dela pravi lišp nepotreben, ker ta novi izdelek za pravim ne stoji ne v barvi ne v fasonu in je zraven to dobro, da cela reč četrti del ne stane tega, kar se pri pravem lišpu samo za fason plačati mora; mogoče je tedaj si toliko večkrat najnovejše in najmoderneje pripraviti. Še strokovnjaka ta izdelek lahko prekanji, tako dobro je vse ponarejeno.

Naj novejše reči za lišp.

najmoderniji fason, iz novega zlata narejene, ktere zlato barvo zmerom obdrže in so zato pravim prekanljivo podobne, s ponarejenimi kamni ali z emailom, kakor fason trija.

broše, fine, 1 k. kr. 40, 60, 80, gld. 1.
najfineše, 1 k. gld. 1.50, 1.80, 2, 2.50.

uhani, fini, 1 par kr. 50, 80, gld. 1.
najfinejši, gld. 1.50, 2, 2.50.

cele garniture, broše in uhani kr. 80 gld. 1.20, 1.50, prefino izdelane gld. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5.

braselete, fine, 1 k. kr. 50, 80, gld. 1.
prefino izdelane gld. 1.50, 2, 3.

Najlepši ovrtniki 1 k. kr. 90 kr. gld. 1.20, do gld. 1.50.

medaljonski, fini, kr. 20, 40, 60, gld. 1, 1.50.
prefini, kr. 80, gld. 1, 1.50.

glavniki, z natikom iz novega zlata, kr. 80, gld. 1, 1.50, 2, 3.

prstani, zmotljivo podobni z raznimi ponarejenimi kamni 1 k. kr. 30, 40, 50, 60, 80, gld. 1.

najlepše urne verižice za gospode kratke kr. 50, 80, gld. 1.50, 2.

najlepše verižice za okolo vratu, fin benečanski fason gld. 1.40, 1.80, 2.

igle za gospode kr. 20, 40, 60, 80.
predsrajčne gumbi, kr. 10, 15, 20, 30.

manšetne gumbi 1 par kr. 20, 30, 40, 60, 80.
gumbi za ovrtnike po 5 in 10 kr.

cele garniture, predsrajčne in manšetne gumbi, najlepša izdelava kr. 50, 80, gld. 1.50.

1 zvezek urnih priveskov, zelo lepo sestavljen kr. 60, 80, gld. 1.
prstani iz pravega zlata s kamni gld. 1.50, 2, 2.50.

srebrne verižice, 13lotne, puncirane ognji pozlačene, kratke, gld. 3, 50, 4.
13 lotne, puncirane dolge verižice za okolo vratu gld. 6, 7.

13 lotni srebrni medaljonski v ognji pozlačeni in emailirani gld. 2.50, 3.

1 par gumb za predsrajčnike gld. 2.50, 3.50 do 4.50.

1 igla za gospode gld. 1.80, 2.80, 3, 4.
prstani z briljanti iz zlata gld. 1.20, 1.50, 2, 3.

križci in srea za okoli vratu gld. 2, 3, 4.

Večno dišeči lišp,
iz prave indijske rastline, ktera naravno vonjavo vedno obdrži in ki je v najnovejši obliki. Elegantnejšega ko ta lišp nij in zavoljo vonjave je zelo priljubljen; če gospa garnituro tega lišpa nosi in v kak salon pride, ga v malih minutah parfumira.

1 broša 80 kr. do gld. 1, 1.20, 1.50.
1 par uhanov kr. 80, do gld. 1, 1.50.

1 braseleta kr. 50, 60, 80 do gld. 1, 1.50.
1 ovrtna verižica kr. 60, 80 do gld. 1, 1.50, 2, 2.50.

1 dišeča urna verižica za gospode gld. 1.40.

Eleganten, moderen in sijajen
je novi rokoko-lišp, kterege so vsrednjem veku le knežje osebe nosile; tak lišp pa, moderen in prenatet je zares umeten in lep.

1 garnitura, broše in uhani gld. 2.50, 3.
1 najfinejša sorta gld. 4.50, 5, 6.

1 medaljon gld. 1.50, 2, 2.50.
1 prav fin gld. 3, 4, 5, 6.

1 par igel za na glavo gld. 3, 4, 5, 6.
1 križec za okoli vratu gld. 1.80, 2.50, 3.

1 zapetnik, sijajen gld. 5, 6.50, 7.50.
1 ovrtnik " gld. 3.50, 4.50, 5.50.

Černi, črtverovogelni lišp.
Ta moderni lišp je na štiri vogle brušen, se zato posebno znaša in je vendar čudno dober kup.

1 garnitura, broša in uhani, 30, 50, 80 kr.
1 verižica okoli vratu 1-, 2-švrstna, gld. 1, 1.50, 2.

1 par igel za v glavo 15, 25, 30 kr.
1 diadem kr. 60, 80 gld. 1.20.

Moderen črni lišp,
fino izpeljan, najlepši fason in zelo trpč iz stekla, jeta, lave, divolevega rogu in kavčuka.

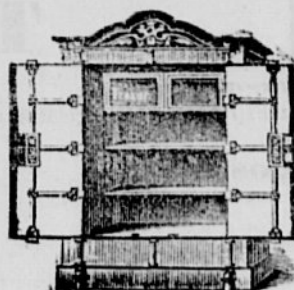
1 broša kr. 20, 30, 50, 80, gld. 1.
1 braseleta kr. 30, 50, 60, 80, gld. 1.

1 par uhanov kr. 25, 35, 50, 80, gld. 1.
1 verižica okoli vratu kr. 50, 80, gld. 1.

1 kratka verižica za uro kr. 15, 30, 60.
1 gumba za predsrajčnik kr. 4.
1 par gumb za manšete kr. 15, 20, 30, 40.
1 glavnik kr. 20, 40, 60, 80.

Der Pracht-Bazar A. Friedmann, Wien, Praterstrasse 26.

Pri razstavi v Gradcu 1870. l. s. zlato svetinjo nadarjena.

Prva štajarska c. kr. priv. tovarna (fabrika) ognja in vloma varnih

blagajnic [kas] za denar in pisma, miz za pisanje

Vincencij-a Kanduth-a v Gradei,

tovarna: Beethovenstrasse 21,

priporoča svoje iz najboljšega štajarskega blaga, s ključavnicami po posebnih patentih, in najsolidnejše dovršene izdelke, za ktere je porok po jako znižani ceni. Proti primernemu vplačilu na olajšanje p. n. občinstva tudi plačila na svôte. Izključljiva prodaja pri

ANTON KORÖSI,
železninar, Griesgasse Nr. 10, v Gradei.

(51)

